

Valtuustoaloite/ Järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen Sote-uudistuksen toimeenpanovaiheessa

Kaupunginvaltuusto 21.02.2022 § 9

Valtuutettu Arto Lampinen luki Mänttä-Vilppulan Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteen:

JÄRJESTÖJEN TOIMINTAEDELLYSTYSTEN TURVAAMINEN SOTEUUDISTUKSEN TOIMEENPANOVAIHEESSA

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus vaikuttaa sote-järjestöjen toimintaan.

Toimintaympäristön muutos haastaa järjestöt rakentamaan yhteistyötä hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa. Järjestöjen toiminnalla edistetään ja vahvistetaan asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Järjestöjen toiminta täydentää julkisia palveluita. Järjestöjen tarjoama tuki voi olla esimerkiksi osa palveluketjua tai -kokonaisuutta. Järjestöjen toiminnan tukeminen on myös jatkossa kuntien vastuulla, koska hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yhä edelleen myös kuntien vastuulla.

On tärkeää, että järjestöjen avustamisen toimintatavoista sovitaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa niin, etteivät järjestöjen toimintamahdollisuudet vaarannu muutosvaiheessa. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa tilojen käytön varmistamista, järjestöavustuksien turvaamista sekä kuntien ja hyvinvointialueen välisen hyvän jatkuvan vuoropuhelun suunnittelua ja toteutusta.

Päätös Valtuusto päätti lähettää asian kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 66

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 21.2.2022 valtuutettu Arto Lampinen luki Mänttä-Vilppulan Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteen:

JÄRJESTÖJEN TOIMINTAEDELLYSTYSTEN TURVAAMINEN SOTEUUDISTUKSEN TOIMEENPANOVAIHEESSA

Hallintosäännön 125§:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallituksen valmisteltavaksi, jonka tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
anitta.hietaniemi@taidekaupunki.fi, p. 044 097 920

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää ohjata aloitteen peruspalvelulautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 311
485/00.04.01/2022

Järjestöjen tilojen käyttö

Mänttä-Vilppulassa kaupungin tilat ovat edelleen maksuttomassa käytössä järjestöjen yksittäisiin kokouksiin ja tapaamisiin. Näitä kokouspaikkoja ovat erityisesti kaupungintalon tilat sekä kirjaston kokoustilat Mäntässä ja Kolhossa. Mäntän monitoimitaloon Kirkkikselle on järjestetty erikseen pysyväisvuorot järjestöjen vuosittaiseen käyttöön. Näistä käytöistä on tehty erilliset käyttö- ja vuokrasopimukset.

Erikseen sovitusti voidaan järjestöjen käyttöön kysyä kaupungilta myös Autere-opiston tiloja ja koulujen tiloja (erityisesti tapahtumat koulujen liikuntatiloissa).

Järjestöjä ja yhdistyksiä on seudulla paljon, joten myös tilojen käytössä tarvitaan kaikkien toimijoiden joustavuutta. Järjestötoimijat vuokraavat tiloja suoraan myös yksittäisiltä toimijoilta. Toimijoiden on myös mahdollista lisätä yhteistyötä siten, että samantyylliset toiminnot järjestetään yhdessä samoissa tiloissa käyttövuoropäiviä vaihtamalla. Näin myös paikkakunnan yhteisöllisyys ja voimavarat saadaan parhaaseen käyttöön.

Järjestöt hyvinvointisuunnitelmassa

Hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma ovat olleet vanhusneuvostossa (eri järjestöjen edustajat), vammaisneuvostossa (eri järjestöjen edustajat) sekä hyvinvointiryhmässä lausuntokierroksella. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattu esimerkein järjestöjen osuus hyvinvointisuunnitelman toteuttamisessa ja sen onnistumisessa. Yhteistyöpinta on luotu yhdestä järjestöjen kanssa ja siitä kommunikoidaan järjestöille esim. järjestötapaamisessa marraskuussa 2023.

Järjestöfoorumit ja yhteiskokootumiset

Mänttä-Vilppulassa on valtuuston hyväksymä järjestöfoorumi-toiminta käytössä (yleisfoorumi ja 3 kohdennettua foorumia vuosittain), samoin vanhusneuvoston järjestämä järjestöjen vuosittainen tapaaminen. Foorumien ja tapahtumien yhteydessä toteutetaan myös sähköisiä kyselyitä toimijoille. Kaupungin sivuilla on käytössä myös järjestöpadlet, johon toimijat voivat tuoda ideoitaan yhteiselle alustalle.

Uutena toimintana vuonna 2023 on alkanut Järjestökahvit-kokootuminen, joka kutsuu järjestötoimijoita kylään toisilleen tutustumaan toimintaan (esim. elokuun tapaamisessa mukana yli 40 osallistujaa). Foorumitoimintaan on tullut uutena myös lasten- ja nuorten foorumi, joka järjestetään ensimmäistä kertaa joulukuussa 2023.

Myös kohtaamispaikkatoimijoiden kokootumiset ovat alkaneet seudulla säännöllisesti. Kokootumisissa käydään läpi yhdessä tehtävää työtä kohderyhmän kanssa. Hyvinvointikoordinaattoriin voi ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä myös kohtaamispaikka-asioissa.

Hyvinvointikoordinaattori ja järjestökoordinaatio toiminnan tukena

Hyvinvointikoordinaattori jakaa tietoa erityisesti hyvinvointi- ja sote-alan järjestöille yhteisten sähköpostien välityksellä (osallistuminen tempauksiin tai haasteisiin, avustusten haut ja järjestöagenttitoiminta).

Kaupungin yleinen järjestökoordinaatio kuuluu kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluille, jonka kautta järjestetään järjestöfoorumit ja Järjestökahvit.

Kaupungin järjestöavustukset

Mänttä-Vilppulan kaupungin avustusten haku on säilynyt ennallaan: yleisavustus, kulttuuriavustus, nuorisoavustus ja liikunta-avustus. Lisäksi avustusta voi hakea paikallisesti erityisesti Leader PoKolta sekä Matti ja Sirkka Kaivoksen säätiöltä (kunnostushankkeet).

Hyvinvointialueen toiminnan alettua saantikriteerit edellä mainituissa avustuksissa ovat saattaneet muuttua. Avustuksilla ohjataan enenevässä määrin järjestöjen yhdessä tekemään työhön sekä asukkaiden hyvinvointia lisääviin matalan kynnyksen toimintatapoihin. Kaupunki suhtautuu myönteisesti myös hyvinvointisuunnitelman mukaisiin toimintoihin ja Hyte-kertoimeen positiivisesti vaikuttaviin toimintoihin. Järjestöjen on hyvä etsiä tietoa Mänttä-Vilppulan hyvinvointisuunnitelman painopisteistä esim. kaupungin sivuilta tai osallistua kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin.

Pirkanmaan hyvinvointialue, Mänttä-Vilppulan kaupunki sekä alueen toimijat ovat tehneet yhteistyötä myös järjestötyössä aktiivisesti. Järjestöt on otettu mukaan hyvinvointityöhön näkyvästi.

Hyvinvointialueen järjestöavustukset

Järjestöt voivat hakea erityisesti sosiaali- ja terveydenhoitoon liittyvissä asioissa järjestöavustuksia myös Pirkanmaan hyvinvointialueelta. Pirkanmaan hyvinvointialue myöntää erilaisilla kriteereillä kumppanuusavustuksia, yleisavustuksia sekä kohdeavustuksia. Hyvinvointialueen sivuilta löytyy tarkat hakuohjeet sekä kriteerit avustuksen myöntämiseen.

Mänttä-Vilppula on vienyt Hyvinvointialueelle tietoa paikallisten pienten järjestöjen toiminnasta sekä niiden haasteista (esimerkiksi viimeisimmässä hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman lausunnossa nämä seikat olivat esillä). Pienten järjestöjen olisi hyvä yhdistää voimansa myös kuntarajojen yli vähintään Ylä-Pirkanmaan alueella hakiessaan Hyvinvointialueen avustuksia toimintaansa. Järjestöt kamppailevat yleisesti kuitenkin aktiivisten vapaaehtoisten määrän sekä heidän ikääntymisensä kanssa.

Valmistelu ja lisätiedot:
hyvinvointikoordinaattori Kaisa Lipsonen
kaisa.lipsonen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 087 4569

kulttuuripäällikkö Antti Korkka
antti.korkka(at)taidekaupunki.fi, p. 044 4288 210

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää;
1. merkitä tiedoksi hyvinvointikoordinaattorin ja kulttuuripäällikön valmisteleman selvityksen, ja
2. esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen päätöksen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti. Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.